

ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

DOI: <https://doi.org/10.32620/cher.2025.2.12>

Постановка проблеми. Фінансова безпека є ключовою передумовою стабільного розвитку корпоративних підприємств, що зумовлює потребу у вдосконаленні методичних підходів до її оцінювання з урахуванням динаміки зовнішніх і внутрішніх факторів, а також трансформацій бізнес-середовища в умовах цифрової економіки. *Метою статті* є формування комплексного підходу до оцінювання фінансової безпеки корпоративних підприємств, що базується на поєднанні фінансових, управлінських та цифрових чинників, для виявлення рівня захищеності корпоративної структури від внутрішніх і зовнішніх загроз та забезпечення її стійкого розвитку. *Предмет дослідження* – процес формування, оцінювання та забезпечення фінансової безпеки корпоративних підприємств з урахуванням впливу цифровізації економічного середовища. *Методи, використані в дослідженні:* системний аналіз для розкриття сутності фінансової безпеки; методи класифікації та групування для визначення ключових складових і показників; експертні оцінки для встановлення вагових коефіцієнтів та оцінювання якісних параметрів; моделювання для формування інтегрального індикатора оцінки фінансової безпеки корпоративних підприємств в умовах цифрової економіки. *Виклад основного матеріалу.* У статті висвітлено сучасні підходи до визначення сутності фінансової безпеки корпоративних підприємств. Запропоновано послідовність комплексного оцінювання рівня фінансової безпеки, що враховує фінансову стійкість, управлінську ефективність та цифрову адаптацію. Проведено класифікацію ключових ризиків і загроз фінансовій безпеці з урахуванням внутрішніх і зовнішніх факторів, а також розроблено систему індикаторів для кількісної та якісної оцінки фінансової безпеки корпоративних підприємств. Окрему увагу приділено формуванню інтегрального показника, який дозволяє здійснювати об'єктивну та всебічну оцінку фінансової безпеки в умовах цифрової економіки. *Практичне значення одержаних результатів* полягає у формуванні інструментарію для комплексної оцінки фінансової безпеки корпоративних підприємств в умовах цифрової економіки. Запропонований методичний підхід дозволить корпоративним підприємствам своєчасно ідентифікувати потенційні ризики та загрози, що сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень щодо зміцнення фінансової стабільності і підвищення адаптивності підприємств у цифровій економіці. *Висновки дослідження.* Проаналізовано наукові підходи до поняття фінансової безпеки підприємств, серед яких виокремлено системний, функціонально-динамічний, управлінський, ризик-орієнтований та цифровий. Обґрунтовано теоретичний базис для оцінювання фінансової безпеки корпоративних підприємств в умовах цифрової економіки. Запропоновано методичний підхід до оцінювання фінансової безпеки корпоративного підприємства, що враховує особливості корпоративних структур, вплив цифрових трансформацій та інтеграцію фінансової, управлінської та цифрової складових для комплексної оцінки рівня безпеки.

Ключові слова:

фінансова безпека, цифрова економіка, оцінювання фінансової безпеки, фінансова стійкість, управлінська ефективність, цифрова адаптація.

ASSESSMENT OF FINANCIAL SECURITY OF CORPORATE ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF THE DIGITAL ECONOMY

Formulation of the problem. Financial security is a key prerequisite for the stable development of corporate enterprises, which necessitates the improvement of methodological approaches to its assessment, taking into account the dynamics of external and internal factors, as well as transformations of the business environment in

¹ Середя Олена Олександрівна, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, м. Київ, Україна.

Sereda Olena, Ph.D. in Economic Science, Associate Professor, Associate Professor of the Finance and Banking Department, Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, Kyiv, Ukraine.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0547-2077>

e-mail: sered1010@gmail.com

[Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

the digital economy. *The purpose* of the article is to form a comprehensive approach to assessing the financial security of corporate enterprises, based on a combination of financial, managerial and digital factors, to identify the level of protection of the corporate structure from internal and external threats and ensure its sustainable development. *The subject of the research* is the process of forming, assessing and ensuring the financial security of corporate enterprises, taking into account the impact of digitalization of the economic environment. *The methods of the research*: system analysis to reveal the essence of financial security; classification and grouping methods to determine key components and indicators; expert assessments to establish weighting factors and assess qualitative parameters; modeling to form an integral indicator for assessing the financial security of corporate enterprises in the digital economy. *The statement of basic materials*. The article highlights modern approaches to determining the essence of financial security of corporate enterprises. A sequence of comprehensive assessment of the level of financial security is proposed, which takes into account financial stability, management efficiency and digital adaptation. A classification of key risks and threats to financial security is carried out, taking into account internal and external factors, and a system of indicators for quantitative and qualitative assessment of financial security of corporate enterprises is developed. Special attention is paid to the formation of an integral indicator that allows for an objective and comprehensive assessment of financial security in the digital economy. The practical significance of the results obtained lies in the formation of a toolkit for a comprehensive assessment of financial security of corporate enterprises in the digital economy. The proposed methodological approach will allow corporate enterprises to identify potential risks and threats in a timely manner, which contributes to making informed management decisions to strengthen financial stability and increase the adaptability of enterprises in the digital economy. *Conclusions and perspectives of further research*. The scientific approaches to the concept of financial security of enterprises are analyzed, among which systemic, functional-dynamic, managerial, risk-oriented and digital are distinguished. The theoretical basis for assessing the financial security of corporate enterprises in the digital economy is substantiated. A methodological approach to assessing the financial security of a corporate enterprise is proposed, which takes into account the peculiarities of corporate structures, the impact of digital transformations and the integration of financial, managerial and digital components for a comprehensive assessment of the level of security.

Keywords:

financial security, digital economy, assessment of financial security, financial stability, managerial efficiency, digital adaptation.

Постановка проблеми. Фінансова безпека виступає фундаментальною умовою стабільного функціонування корпоративних структур, їх здатності до стратегічного розвитку, протидії фінансовим загрозам та збереження інтересів ключових стейкхолдерів. В умовах високої волатильності ринків, трансформації фінансової інфраструктури та зростаючої кіберзагроз, оцінювання фінансової безпеки дозволяє своєчасно ідентифікувати критичні зони ризику, визначити рівень адаптивності підприємства до змін та сформувати ефективну систему запобіжних заходів. Це актуалізує необхідність удосконалення методичних підходів до оцінювання рівня фінансової безпеки, які мають ґрунтуватися на комплексному врахуванні внутрішніх і зовнішніх факторів, а також змін у середовищі функціонування корпоративних структур в умовах цифрової економіки.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретичні, науково-методичні та прикладні аспекти формування системи фінансової безпеки суб'єктів, методів її оцінки господарювання були предметом досліджень таких науковців, як: Бобиль В. В., Лоскутова Г. А. [1], Дроботя Я. [2], Клочко Т.

[3], Коваленко А.О. [4], Кравченко О.О. [5], Кушнір І.В., Болгов В.Є. [6], Мельник С.І. [7], Пойда-Носик Н. Н. [8], Стащук О. В. [9], Чібісова І.В. Івашина Є.М. [10]. У контексті формування положень та інструментарію фінансової безпеки і цифрових технологій слід виділити дослідження Захаркіна О. О., Бойко А. В., Сокол Л. В. [11], Мехед А.М., Варналій З.С. [12]. У наукових дослідженнях висвітлені підходи до визначення сутності фінансової безпеки, методи та інструменти, які використовуються для оцінки фінансової безпеки. Проте, недостатньо опрацьованими залишаються питання впливу нефінансових факторів на фінансову безпеку підприємств. Саме тому розробка методичного підходу до оцінювання фінансової безпеки корпоративних підприємств з урахуванням цифрових трансформацій є актуальним дослідженням.

Метою статті є формування комплексного підходу до оцінювання фінансової безпеки корпоративних підприємств, що базується на поєднанні фінансових, управлінських та цифрових чинників, для виявлення рівня захищеності корпоративної структури від внутрішніх і зовнішніх загроз та забезпечення її стійкого розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасній науковій літературі поняття фінансової безпеки підприємства інтерпретується через призму різноманітних підходів, що відображають багатовимірність цього явища. Залежно від теоретичних засад,

дослідники акцентують увагу на окремих аспектах: управлінських, ризик-орієнтованих, ресурсних, функціональних. В таблиці 1 наведено узагальнені підходи до трактування фінансової безпеки підприємств, їх сутність та концептуальні положення.

Таблиця 1 – Підходи до сутності фінансової безпеки підприємств

Підхід	Автори та публікації	Сутність підходу	Основні положення підходу
Системний	Коваленко А.О. [4], Чібісова І.В. Івашина Є.М. [10], Клочко Т.А. [3], Кравченко О.О. [5], Кушнір І. В., Болгов В. Є. [6]	Складова економічної безпеки зі власної структурою та індивідуальним механізмом реалізації	Фінансова безпека як частину цілісної системи підприємства; враховує взаємозв'язки з іншими категоріями та зовнішніми впливами
Функціонально-динамічний	Мельник С.І. [7]	Фінансова безпека -результат ефективного управління ресурсами, що забезпечує стабільність та стійкість підприємства в умовах змінного середовища.	Забезпечення фінансової безпеки ґрунтується на здатності підприємства адаптуватися та ухвалювати адекватні управлінські рішення для досягнення стратегічних цілей.
Управлінський	Стащук О.В. [9]	Фінансова безпека забезпечується через цілеспрямоване управління фінансовими процесами, що охоплюють грошові потоки, фінансові результати, структуру капіталу та ризики, відповідно до стратегічних інтересів підприємства.	Інструментарій фінансової безпеки формується відповідно до фінансових інтересів акціонерного товариства.
Ризик-орієнтований	Бобиль В. В., Лоскутова Г. А. [1], Дроботя О. О. Дорошенко Я. А., Кравченко С. А., Михайлик С. І., Панкевич Р. І. [2]	Акцент на управлінні фінансовими ризиками, моніторинг і превентивні заходи	Система управління ризиками, планування, впровадження ризик-орієнтованого управління
Цифровий	Мехед А.М., Варналій З.С. [12], Захаркін, О. О., Бойко, А. В., Сокол, Л. В. [11]	Забезпечення фінансової безпеки бізнесу з урахуванням цифровізаційного фактору	Використання сучасних ІТ-систем та бізнес-моделей; формування цифрові інструменти для прогнозування та зниження ризиків, кібербезпека

Джерело: узагальнено автором

Фінансова безпека підприємства є складним системним поняттям, що охоплює сукупність умов, інструментів та механізмів, спрямованих на забезпечення стабільного функціонування й розвитку суб'єкта господарювання в умовах динамічного зовнішнього і внутрішнього середовища. Її системність проявляється в наявності взаємопов'язаних структурних елементів, серед яких виділяють управління грошовими потоками, фінансовими результатами, структурою капіталу та ризиками, що разом формують внутрішній механізм фінансової безпеки підприємства. Як

комплексне економічне явище, фінансова безпека охоплює стратегічний, тактичний і оперативний рівні управління, а також тісно інтегрується з іншими підсистемами економічної безпеки. Вона має адаптивний характер, оскільки передбачає постійне реагування на зміни у фінансовому середовищі, включаючи кон'юктурні коливання, регуляторні нововведення та нові ризики. У такому контексті забезпечення фінансової безпеки розглядається не як одноразовий захід, а як безперервний управлінський процес, що поєднує діагностику стану, ідентифікацію

загроз, вибір адекватних засобів впливу та оцінку ефективності застосованих рішень.

Системний підхід підкреслює взаємозв'язок фінансової безпеки з іншими складовими економічної безпеки та її інтегрованість у загальну систему управління підприємством. Інші підходи — функціонально-динамічний, управлінський, ризикорієнтований та цифровий — деталізують відповідно механізми адаптації до змін, інструменти управління фінансами, засоби мінімізації ризиків та можливості цифрових технологій у зміцненні фінансової стійкості.

Розуміння сутності фінансової безпеки підприємств є ключовою передумовою для формування ефективної системи її оцінювання та забезпечення. Аналіз сучасних наукових досліджень демонструє значну варіативність підходів до трактування фінансової безпеки, зумовлену різним розумінням джерел загроз, структури фінансової безпеки та функціонального наповнення механізмів протидії ризикам. Це спричиняє неоднозначність у виборі критеріїв оцінки, методик діагностики та формуванні управлінських рішень.

Встановлено, що у науковому дискурсі сформувалися декілька концептуальних підходів до оцінювання фінансової безпеки підприємства, кожен з яких відображає певну управлінську або аналітичну домінанту. Ці підходи також відрізняються баченням джерел загроз: від вузької інтерпретації лише фінансових чинників до ширшого охоплення впливів з інших сфер — правової, кадрової, технологічної тощо.

Для корпоративних підприємств фінансова безпека має особливе значення через розгалуженість фінансових відносин, наявність різних груп стейкхолдерів та високий рівень відкритості до зовнішніх впливів. Тому забезпечення фінансової безпеки корпоративного підприємства вимагає комплексного підходу, який передбачає виявлення загроз не лише у фінансовій сфері, а й у інших функціональних напрямках діяльності організації, які призводять до зменшення рівня фінансової безпеки. Така диференціація дозволяє більш точно і системно ідентифікувати ризики та формувати інструменти реагування відповідно до специфіки їхнього походження. З огляду на сучасні виклики та трансформацію бізнес-середовища, забезпечення фінансової безпеки корпоративних підприємств більше не може обмежуватись лише традиційними підходами. Саме тому

виникає потреба інтеграції цифрової складової як обов'язкового елементу ефективної системи фінансової безпеки. Використання цифрових технологій — таких як автоматизовані системи управлінського обліку, аналітичні платформи, алгоритми штучного інтелекту та блокчейн — підвищує оперативність і точність управлінських рішень. Крім того, цифрова складова сприяє підвищенню рівня прозорості фінансових операцій, зміцненню кібербезпеки, а також створенню адаптивних цифрових моделей поведінки підприємства у змінному ринковому середовищі. У підсумку, цифровізація стає ключовим чинником підвищення ефективності системи управління фінансовою безпекою.

Методологія дослідження фінансової безпеки корпоративного підприємства в умовах цифровізації передбачає поетапний підхід. На першому етапі здійснюється аналіз характерних рис корпоративної форми господарювання, її переваг і недоліків, з метою виявлення факторів, що сприяють або, навпаки, загрожують фінансовій безпеці. Далі проводиться систематизація фінансових інтересів основних суб'єктів корпоративних відносин, зокрема акціонерів, менеджменту, кредиторів, працівників та державних структур. Наступним етапом є ідентифікація ризиків і загроз, що можуть негативно впливати на реалізацію цих інтересів, включаючи внутрішні конфлікти, управлінські помилки чи зовнішні зміни. На четвертому етапі розробляється модель оцінювання фінансової безпеки корпоративного підприємства, яка дозволяє цілісно оцінити його здатність протистояти загрозам і забезпечувати фінансову стабільність в динамічному середовищі.

Корпоративна форма підприємництва має як стратегічні переваги, що створюють умови для зміцнення фінансової безпеки, так і притаманні їй ризики, які можуть підірвати її стійкість. Зокрема, розосереджене володіння капіталом, можливість акумулювання значних інвестиційних ресурсів і публічність підвищують прозорість та доступ до фінансування. Водночас багаторівнева структура управління, конфлікти інтересів між власниками й менеджментом, а також зовнішній тиск з боку ринку створюють потенційні канали загроз. Таке подвійне значення інституційних особливостей корпоративних підприємств потребує поділу на елементи, що зміцнюють чи, навпаки, послаблюють фінансову безпеку корпоративного підприємства.

Зведений аналіз відповідних характеристик представлено в табл. 2, яка демонструє взаємозв'язок між ознаками, перевагами, недоліками та їхнім впливом на фінансову безпеку. Авторським доповненням до аналізу є врахування цифрових факторів, які визна-

чають нові можливості та ризики для фінансової безпеки корпоративних підприємств (ФБКП) — від підвищення ефективності управління до зростання загроз кібератак (таблиця 2).

Таблиця 2 – Особливості корпоративних підприємств з позиції фінансової безпеки

Ознаки	Специфічні риси	Переваги, які створюють сприятливі умови забезпечення ФБКП	Недоліки, які генерують ризики і загрози для ФБКП	Цифрові аспекти, що впливають на ФБКП
Юридична особа, створена на основі об'єднання капіталів	Розділення функцій управління та власності	Масштабність бізнесу дозволяє диверсифікувати фінансові потоки	Конфлікт інтересів між власниками та менеджментом	Застосування цифрових панелей контролю, автоматизований фін. моніторинг
Корпоративне управління	Ієрархічна структура управління	Система корпоративного управління сприяє контролю та мінімізації шахрайства	Бюрократичність управління уповільнює реагування на фінансові загрози	Використання електронного документообігу і систем захищеного доступу
Основна мета – прибуток та зростання капіталу власників	Можливість залучення інвестицій через емісію акцій або облігацій	Доступ до ринку капіталу дозволяє покривати фінансові потреби без перевантаження боргом	Залежність від фондових ринків підвищує вразливість до зовнішніх фінансових шоків	Платформи для фінансового аналізу та інвестиційних рішень, онлайн-комунікація
Власники: учасники (акціонери або засновники)	Обмежена відповідальність учасників у межах внеску	Обмеження відповідальності стимулює інвестування та знижує ризики для вкладників	Можливість зловживань з боку менеджменту через відсутність прямого контролю	Blockchain-рішення для відстеження руху капіталу і прав акціонерів
Здійснює самостійну господарську діяльність на основі корпоративного договору	Право укладати контракти, здійснювати господарські операції від власного імені	Централізований контроль над фінансами підвищує стійкість у кризових ситуаціях	У разі неефективного контролю — високий ризик внутрішніх шахрайських дій	Впровадження ERP-систем для централізованого контролю фінансових процесів
Може бути приватним або публічним	Розкриття фінансової інформації (особливо для публічних компаній) є обов'язковим	Прозорість підвищує довіру інвесторів і кредиторів, сприяє фінансовій стабільності	Витрати на звітність та аудит можуть зменшити фінансову гнучкість	Веб-платформи для звітності, електронна податкова взаємодія, ризик витоку даних

Джерело: узагальнено автором на підставі [8, 9, 11, 12]

Різноманіття підходів до визначення ключових індикаторів фінансової безпеки підприємств свідчить про відсутність уніфікованої системи її оцінювання. Це зумовлено широким спектром чинників, що впливають на фінансову безпеку, а також відмінностями у структурі, масштабах та стратегічних пріоритетах різних корпоративних підприємств. У зв'язку з цим нами запропоновано методику оцінювання фінансової безпеки корпоративного підприємства, основна мета якої полягає у формуванні об'єктивного та комплексного інформаційного підґрунтя

для розробки ефективних управлінських рішень щодо забезпечення її належного рівня.

Базою для побудови системи показників стали дані про фінансово-економічний стан корпорації, специфіку її операційної діяльності, а також індикатори, що відображають рівень взаємодії з зовнішнім середовищем. Особлива увага приділяється показникам, які характеризують фінансову стійкість, управлінську ефективність і цифрову адаптивність.

На першому етапі оцінювання доцільним є визначення релевантних індикаторів,

які найбільш повно відображають поточний стан фінансової безпеки підприємства та її ключові загрози. Далі, на основі аналізу, формується система показників фінансової безпеки корпоративних підприємств, яка структурно розподіляється за функціональ-

ними блоками. Залежно від цілей оцінювання та особливостей діяльності, пропонуємо оцінювати за такими складовими: фінансова стійкість, управлінська ефективність, цифрова адаптація.

Таблиця 3 – Система показників фінансової безпеки корпоративних підприємств (фрагмент)

Складова	Характеристика	Показники
Фінансова стійкість	Відображає здатність підприємства підтримувати стабільний фінансовий стан у довгостроковій перспективі та протистояти зовнішнім фінансовим загрозам	Коефіцієнт автономії Коефіцієнт покриття зобов'язань Індекс самофінансування інвестицій Чутливість до зміни витрат на обслуговування боргу
Управлінська ефективність	Характеризує рівень організації управління фінансовими процесами, здатність до стратегічного планування, координації та контролю	Рентабельність власного капіталу Рентабельність активів Рентабельність операційної діяльності Питома вага адміністративних витрат Індекс концентрації постачальників (чи клієнтів) Індекс гнучкості витрат
Цифрова адаптація	Відображає рівень впровадження цифрових технологій у фінансове управління, зокрема в напрямі захисту даних, аналітики та автоматизації	Частка витрат на цифрові технології в загальних витратах Наявність ІТ-систем для управління ризиками Індекс цифрової зрілості підприємства

Джерело: складено автором

Отримання достовірної інтегральної оцінки фінансової безпеки корпоративних підприємств можливе за умови комплексного розгляду системи запропонованих індикаторів.

Послідовність інтегральної оцінки фінансової безпеки корпоративних підприємств формується таким чином:

1. Для кожної групи показників доцільно визначити фактичні, мінімальні та максимально можливі значення індикаторів у межах досліджуваного періоду. Це дозволяє сформувати базу для порівняльного аналізу й забезпечити уніфікований підхід до розрахунку інтегральної оцінки. Зважаючи на багатовимірність фінансової безпеки, важливо поєднувати як кількісні, так і якісні показники. Якісні характеристики оцінюються методом експертного оцінювання, де значення кожного індикатора фіксується на шкалі від 0 до 10 балів, що дозволяє забезпечити гнучкість і врахувати специфіку підприємств.

Оцінювання показників фінансової стійкості, управлінської ефективності та цифрової адаптації корпоративних підприємств здійснюється за шкалою від 0 до 1 на основі нормалізованих значень із використанням методу геометричної згортки. Для

забезпечення диференційованого впливу окремих індикаторів на інтегральну оцінку доцільно застосовувати систему вагових коефіцієнтів, які визначаються з урахуванням рівня значущості кожного показника. Розрахунок вагових коефіцієнтів здійснюється або експертним шляхом, або за методом головних компонент. Такий підхід дозволяє інтегрувати різнопланову інформацію та забезпечити комплексну оцінку рівня фінансової безпеки.

Конкретна формула нормування залежить від типу показника. Для показників-стимуляторів, зростання яких супроводжується підвищенням рівня фінансової безпеки, доцільно використовувати звичайну нормалізацію (1); для показників-дестимуляторів, які зчиняють обернений вплив на результативний показник – формулу (2):

$$V_{j,t} = \frac{x_{j,t} - x_{jmin}}{x_{jmax} - x_{jmin}} \quad (1)$$

$$V'_{j,t} = \frac{x_{jmax} - x_{j,t}}{x_{jmax} - x_{jmin}} \quad (2)$$

де, $V_{j,t}$, $V'_{j,t}$ – уніфіковане значення показника ($j=1,2,3,4,5$; t -період),

x_{jmin} , x_{jmax} – мінімальне і максимальне значення показників.

Мінімальні та (або) максимальне значення показників обираються відповідно до критеріальних або максимальних та мінімальних значень за вибіркою.

2. Інтегральні показники визначаються за кожною складовою фінансової безпеки (фінансова стійкість, управлінська ефективність, цифрова адаптація), а також визначається рівень фінансової безпеки корпоративних підприємств. Інтегральний показник формується на основі вагових коефіцієнтів, що відображає відносну значущість кожної складової фінансової безпеки. Ці коефіцієнти встановлюються методом експертного оцінювання. Залежно від отриманого значення інтегрального показника з використанням метода, рівень фінансової безпеки корпоративного підприємства інтерпретується за такими рівнями: критичний, низький, достатній, високий.

Інтегральний показник рівня фінансової безпеки корпоративного підприємства визначається за формулою:

$$FB = w_1 FS + w_2 UE + w_3 CA, \quad (3)$$

де W_1 , W_2 , W_3 – відповідно, частки комплексних показників фінансової стійкості, управлінської ефективності, цифрової адаптації;

FS , UE , CA – комплексні показники відповідних складових фінансової безпеки.

3. Інтерпретація інтегрального показника виступає основою для формування управлінських рішень, спрямованих на посилення фінансової безпеки корпоративного підприємства. Вона дозволяє виявити рівень фінансової стійкості, ступінь ризиків і проблемні зони, що потребують пріоритетного втручання, а також забезпечує обґрунтованість стратегічних і тактичних заходів з підвищення ефективності фінансової політики підприємства в умовах динамічного бізнес-середовища.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У дослідженні проаналізовано наукові підходи до розуміння сутності фінансової безпеки підприємств, серед яких виділено системний, функціонально-динамічний, управлінський, ризик-орієнтований та цифровий. Методологія оцінювання фінансової безпеки корпоративного підприємства запропонована як послідовна поетапна процедура що включає аналіз особливостей корпоративної форми господарювання з метою виокремлення фак-

торів, що формують як потенціал, так і загрози фінансовій безпеці; визначення фінансових інтересів ключових учасників корпоративних відносин; ідентифікацію внутрішніх і зовнішніх ризиків; формування моделі оцінювання фінансової безпеки з урахуванням сучасних умов цифрової трансформації. Зазначено, що джерела загроз фінансовій безпеці корпоративного підприємства можуть формуватися як безпосередньо у фінансовій сфері, так і в суміжних функціональних підсистемах — управлінській, організаційній, цифровій. У зв'язку з цим обґрунтовано доцільність включення цифрової складової до системи фінансової безпеки як індикатора якості інформаційної інфраструктури, рівня автоматизації фінансових процесів та стійкості до кіберризиків. Запропонована модель оцінювання, що інтегрує фінансову, управлінську та цифрову складові, дозволяє комплексно оцінити стан фінансової безпеки корпоративного підприємства та слугує інструментом підтримки обґрунтованих управлінських рішень в умовах цифрової трансформації економіки.

Перелік використаних джерел

1. Бобиль В. В., Лоскутова Г. А. Ризик-орієнтоване управління як складова фінансово-економічної безпеки підприємства. *Огляд економіки та менеджменту транспорту*. 2023. Вип. 9(25). С. 95–104.
2. Дробот Я. А. та інші. Ризик-орієнтований підхід при управлінні фінансовою безпекою підприємства. *Ефективна економіка*. 2024. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2024_4_73 (дата звернення 12.04.2025)
3. Клочко Т. Фінансова безпека як умова фінансової стійкості підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. №23. Doi.org/10.32782/2524-0072/2021-23-17
4. Коваленко А.О. *Системний підхід до забезпечення фінансової безпеки підприємств: управлінські аспекти*. Управління економічною безпекою підприємств як складова регулювання фінансової безпеки України: монографія / За ред. Черевка О.В. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2019.
5. Кравченко О.О. *Методичні засади оцінювання фінансової безпеки економічних суб'єктів*. Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів: теоретико-прикладні аспекти: колективна монографія / за ред. Кравченко О.О. Харків: Видавництво Іванченка І., 2024. С. 7-43.

6. Кушнір І.В., Болгов В.Є. Сутність фінансової безпеки підприємства та методики її дослідження. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. 2022. Том 2. № 14. С. 232–236.

7. Мельник С. І. *Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика*: монографія. Львів: «Растр-7», 2020. 384 с.

8. Пойда-Носик Н. Н. *Фінансова безпека акціонерних товариств: теоретико-методологічний та практичний аспекти системного підходу*: монографія. Чернівці: ЧНТУ, 2020. 304 с.

9. Стащук О. В. *Сучасна парадигма фінансової безпеки акціонерних товариств*: монографія / О. В. Стащук. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 398 с.

10. Чібісова І.В. Івашина Є.М. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури*. 2011. №31. URL : <https://jrnل.nau.edu.ua/index.php/PPEI/issue/view/21> (дата звернення 12.04.2025).

11. Захаркін О. О., Бойко А. В., Сокол Л. В. Цифрові технології та інструменти забезпечення фінансової безпеки бізнесу. *Проблеми сучасних трансформацій*. 2023. №10. Doi.org/10.54929/2786-5738-2023-10-08-02

12. Мехед А.М., Варналій З.С. Фінансова безпека підприємств в умовах цифрової економіки. *Вісник університету банківської справи*. 2021 № 3 (42). С. 55-61.

References

1. Bobyl, V. V., Loskutova, H. A. (2023). Risk-oriented management as a component of financial and economic security of an enterprise. *Ohliad ekonomiky ta menedzhmentu transportu*, 9(25), 95–104.

2. Drobotia, Ya. A. et al (2024). Risk-oriented approach in managing financial security of the enterprise. *Efektivna ekonomika*, 4. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2024_4_73 (Access date: April 12, 2025).

3. Klochko, T. (2021). Financial security as a condition of financial stability of the enterprise.

Стаття надійшла

до редакції : 20.05.2025 р.

Ekonomika ta suspilstvo, № 23. DOI: 10.32782/2524-0072/2021-23-17.

4. Kovalenko, A. O. (2019). Systemic approach to ensuring financial security of enterprises: managerial aspects. *Upravlinnia ekonomichnoi bezpekoiu pidpriemstv yak skladova rehuliuвання finansovoi bezpeky Ukrainy: monohrafiia* / za red. O. V. Cherevka. Cherkasy: ChNU im. B. Khmelnytskoho.

5. Kravchenko, O. O. (2024). Methodological principles of assessing financial security of economic entities. *Upravlinnia finansovoi bezpekoiu ekonomichnykh subiektiv: teoretyko-prykladni aspekty: kolektyvna monohrafiia* / za red. O. O. Kravchenko. Kharkiv: Vydavnytstvo Ivanchenka I., 7–43.

6. Kushnir, I. V., Bolhov, V. Ye. (2022). Essence of financial security of the enterprise and methods of its study. *Visnyk studentskoho naukovoho tovarystva DonNU imeni Vasylya Stusa*, 2(14), 232–236.

7. Melnyk, S. I. (2020). Management of financial security of enterprises: theory, methodology, practice: monograph. Lviv: «Raстр-7», 384.

8. Poyda-Nosyk, N. N. (2020). Financial security of joint-stock companies: theoretical-methodological and practical aspects of a systemic approach: monograph. Chernihiv: ChNTU, 304.

9. Stashchuk, O. V. (2018). Modern paradigm of financial security of joint-stock companies: monograph. Ternopil: TNEU. 398.

10. Chibisova, I. V., Ivashyna Ye. M. (2011). Mechanism of ensuring financial security of the enterprise. *Problemy pidvyshchennia efektyvnosti infrastruktury*. № 31. Retrieved from: <https://jrnл.nau.edu.ua/index.php/PPEI/issue/view/21> (Access date: April 12, 2025)..

11. Zakharkin, O. O., Boiko A. V., Sokol L. V. (2023). Digital technologies and tools for ensuring financial security of business. *Problemy suchasnykh transformatsii*, 10. DOI: 10.54929/2786-5738-2023-10-08-02.

12. Mekhed, A. M., Varnalii, Z. S. (2021). Financial security of enterprises in the conditions of digital economy. *Visnyk universytetu bankivskoi spravy*, 3 (42), 55–61.

Стаття прийнята

до друку: 27.06.2025 р.

Бібліографічний опис для цитування :

Середа О. О. Оцінювання фінансової безпеки корпоративних підприємств в умовах цифрової економіки. *Часопис економічних реформ*. 2025. № 2(58). С. 105–112.

